

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Základní škola a Mateřská škola Stráž nad Nisou, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program školní družiny

1. Identifikační údaje

1.1 Předkladatel:

Název školy: Základní škola a Mateřská škola, Stráž nad Nisou, příspěvková organizace

Adresa školy: Majerova 138, Stráž nad Nisou, 463 03

Ředitelka školy: Mgr. Jindřiška Trčálková

Koordinátorka ŠVP: Mgr. Eva Bilčáková

Zpracovala: Marcela Ďurišová, vedoucí vychovatelka

Kontakty: tel.: 482 731 428

e-mail: zs.straznnis@volny.cz

web: www.skola-straz.cz

IČO: 70695539

IZO: 102229911

RED-IZO: 650021576

1.2 Zřizovatel:

Název: Obec Stráž nad Nisou

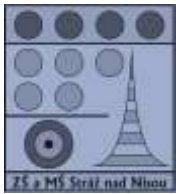
Adresa: Schwarzova 262, Stráž nad Nisou, 463 03

Kontakty: tel.: 482 726 880

1.3 Platnost dokumentu: od 1. září 2018

.....
Mgr. Jindřiška Trčálková

razítko školy

2. Charakteristika a prostorové podmínky školní družiny

Školní družina (dále jen ŠD) tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Navazuje na základní školu a vědomosti žáků dále rozvíjí, prohlubuje a upevňuje. ŠD zabezpečuje zájmové činnosti, odpočinek a rekreaci žáků, částečně také dohled nad žáky.

Činnost družiny je určena pro žáky prvního stupně základní školy.

Školní družina:

- je důležitý partner rodičů a školy,
- plní vzdělávací cíle,
- pomáhá dětem překonávat jejich handicapy,
- má důležitou roli v oblasti negativních sociálních jevů,
- prostřednictvím volnočasových aktivit posiluje a rozvíjí kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence, sociální a interpersonální kompetence, občanské kompetence a kompetence k trávení volného času
- vede žáky k otevřenosti, toleranci, uznání spolupráci a ochotě pomoci druhému,
- respektuje potřeby jedince i jeho osobní problémy
- usnadňuje žákům-cizincům začlenění do běžné školy, dětského kolektivu i celé společnosti,
- pomáhá žákům-cizincům osvojení českého jazyka, rozvíjení ústního i psaného projevu a schopnost jim porozumět,

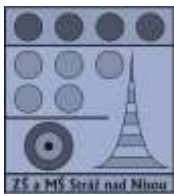
Školní družina je součástí Základní a Mateřské školy Stráž nad Nisou, přísp. org. Majerova 138, Stráž nad Nisou. Nachází se v přízemí budovy 1. stupně, která sídlí v ulici Majerova 344.

Školní družina má tři oddělení, do kterých chodí žáci 1. stupně ZŠ.

Herny jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem, pomůckami a stolními hrami tak, aby mohla být realizována rekreační a zájmová činnost. Naše škola se školní družinou je situována v krásném prostředí obce Stráž nad Nisou. Okolí, ve kterém se škola nachází, je využíváno k realizaci programu ŠD. K zájmovým aktivitám je využívána tělocvična, školní hřiště a zahrada školy.

3. Personální podmínky a ekonomické podmínky

Pedagogické působení v ŠD zajišťují tři vychovatelky. Dle možností se zúčastňují akreditovaných kurzů zaměřených na práci v ŠD, vzdělávají se také samostudiem, sledováním

nových publikací, knih, odborných článků v časopisech, zajišťují nové náměty pro zájmové a rekreační aktivity v ŠD. Vzájemně se doplňují ve svých specializacích, a to: tělovýchovná činnost, výtvarná činnost, základy ručních prací, literární činnost a další nekonvenční techniky.

Výši úplaty stanoví na začátku školního roku ředitel škol. Podmínky placení jsou uvedeny ve Vnitřním řádu ŠD. Poplatek se hradí za každý započatý měsíc docházky, obvykle je realizován ve dvou platbách za rok.

4. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání

Činnost školní družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně naší základní školy. O zařazení žáků do ŠD rozhoduje ředitel školy. Přijetím žáka se na něj vztahují veškerá práva a povinnosti žáka školní družiny. Do ŠD je žák přijat na základě řádně vyplněného zápisního lístku pro školní družinu. Na zápisním lístku zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do ŠD sdělí rozsah docházky a způsob odchodu žáka ze ŠD. Docházka do školní družiny je pro přihlášené žáky povinná. Pokud rodiče potřebují uvolnit dítě ze ŠD v jinou dobu nebo s jinou osobou, než je uvedeno na zápisním lístku, požádají paní vychovatelku vždy písemně o změnu odchodu (NE telefonicky). Do ŠD může být žák přihlášen během celého školního roku, pokud není naplněna její kapacita.

Zákonný zástupce (dále „plátce“), je povinen hradit za každé dítě, umístěné ve ŠD, příspěvek na částečnou úhradu neinvestičních nákladů (viz. Vnitřní řád ŠD). Nebude-li příspěvek zaplacen včas nebo ve stanoveném termínu, může být žák následně na základě rozhodnutí ředitele školy ze ŠD vyloučen.

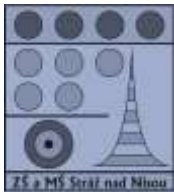
Odhlásit žáka z docházky do ŠD může zákonný zástupce na konci kteréhokoliv měsíce. Pokud žák porušuje soustavně školní řád a činnost ve školní družině může být rozhodnutím ředitele školy ze školní družiny vyloučen.

Do zájmových útvarů je žák zařazen na základě řádně vyplněné přihlášky jednotlivého útvaru, jednotlivých kroužků. Do zájmového útvaru může být žák přihlášen na začátku 1. nebo 2. pololetí.

5. Cíle zájmového vzdělávání

Činnost ŠD vychází z pedagogiky volného času. Cílem našeho vzdělávacího programu je výchova ke smysluplnému využívání volného času. Chceme žákům nabídnout širokou škálu podnětů a nápadů, aby svůj volný čas dokázaly naplnit.

Konkrétní cíle:

- Vést žáky ke smysluplnému využití volného času
- Umět se orientovat v nabídce činností
- Vypěstovat potřebu aktivně trávit volný čas
- Respektovat pravidla života v kolektivu (učit se komunikovat)

Dílní síle:

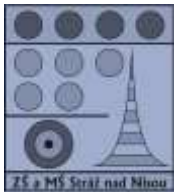
- Kompenzovat jednostrannou zátěž během školního vyučování,
- Vést děti ke zdravému životnímu stylu
- Rozvíjet komunikační schopnosti dětí
- Rozvíjet praktické dovednosti v různých činnostech,
- Vést děti k ovládnutí negativních citových reakcí (stres, neúspěch)
- Vést děti k objektivnímu hodnocení svého chování,
- Naučit vztahu k vlastnoručně vytvořenému výrobku,
- Využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací
- Rozvíjet schopnost respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých,
- Využívat poznatky, které děti získaly ve škole, a vhodným způsobem na ně navázat ve výchovné činnosti,
- Formou sociálních a komunikačních her správně řešit konfliktní situace,
- Pěstovat základní pohybové dovednosti a schopnosti v různých podmínkách,
- Vést děti k ochraně přírody, získat a uplatnit znalosti o životním prostředí a jeho ochraně.

Při plnění těchto cílů bereme na zřetel:

- věkové a individuální zvláštnosti žáků
- zákonitosti skupinové dynamiky
- personální, materiální a další podmínky vzdělávání a výchovy
- zájmy a očekávání žáků, jejich rodičů a dalších účastníků
- ekonomické podmínky

6. Formy vzdělávání

- příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost (návštěva divadelních představení, sportovní dny, výstavy, besedy, aj.)
- pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost - ve školní družině je to každodenní činnost pro žáky přihlášené k pravidelné denní docházce

- individuální práce - zejména vytváření podmínek pro rozvoj nadání u žáků a individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- spontánní činnosti (hry ranní družiny, odpolední klidové činnosti či pobyt venku)

7. Obsah zájmového vzdělávání

Obsah vzdělávacího programu školní družiny je rozdělen do níže uvedených vzdělávacích oblastí.

7.1 Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme

- Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů (škola, kostel, aj.), orientace v prostoru a čase.
- Bezpečnost na cestě do školy, při vycházkách; dopravní výchova – pravidla pro chodce.

Lidé kolem nás

- Příbuzenské vztahy, vztahy mezi dětmi, pravidla soužití, principy demokracie, komunikace, základní lidská práva a práva dítěte, zařazení prvků mediální výchovy.

Lidé a čas

- Seznámení žáků s minulostí našich dějin. Upevňování tradic naší vlasti a udržování folklórních tradic.
- Budování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, správné využití volného času základy pro využívání smysluplných volnočasových aktivit.

Rozmanitost přírody

- Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, určování rostlin a živočichů, výtvarné zpracování, péče o pokojové květiny.
- Ekologická výchova a ochrana přírody.

Člověk a zdraví

- Péče o zdraví, prevence, ošetření drobných poranění, osobní hygiena, dodržování pravidel bezpečnosti, pitný režim, otužování, tělovýchovné aktivity.

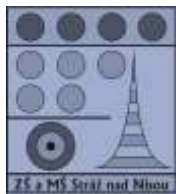
7.2 Umění a kultura

Hudební výchova

- Při poslechu se žáci s hudbou seznamují a zároveň při ní relaxují.

Výtvarná výchova

- Vytvářet a zafixovat u žáků kulturu chování, stolování, oblékání, cestování.

- Osvojovat estetické cítění.
- Učit žáky vnímat svět a okolí tvořivě a citlivě.
- Umět se vyjádřit neverbálně pomocí linie, tvaru, barev, gest a mimiky.

Dramatická výchova

- Umění se vyjádřit slovy, větami, obohacení emocionálního života.

7.3 Člověk a zdraví

- Získávat základní znalosti o svém těle formou her a soutěží.
- Poznávat podstatu zdraví a příčiny nemocí.
- Vést děti k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.
- Rozvíjet a podporovat rozvoj pohybových a manipulačních dovedností
- Učit děti sebeobslužným dovednostem.
- Učit je zdravým životním návykům.
- Seznamovat se základními pravidly silničního provozu a chováním v roli chodce, cyklisty.

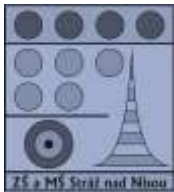
7.4 Člověk a svět práce

- Vést děti k pořádkumilovnosti a úklidu pracovního místa.
- Učit děti systematickosti.
- Seznamovat s drobnými domácími pracemi a úkony.
- Rozvíjet motoriku ruky.
- Dodržovat bezpečnost práce.
- Osvojovat základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí.
- Vést k seberealizaci při pracovních činnostech.
- Seznamovat s různými materiály a prací s nimi.

8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Integrace v našem zařízení je realizována individuální formou. Činnost ve školní družině probíhá s ohledem na stupeň znevýhodnění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a při činnosti využíváme jejich možností.

Odchytky od standardní náplně práce volíme i v případě mimořádně nadaného jedince. Snažíme se všem žákům vytvořit vhodné podmínky pro rozvoj jejich osobnosti.

9. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Při zajišťování fyzické, sociální a emocionální bezpečnosti vycházíme ze školního řádu. Obsahuje podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, ochrany před sociálně patologickými jevy, před projevy diskriminace, nepřátelství a násilí.

Klademe důraz na:

- vhodný výběr činnosti a skladby zaměstnání
- správný stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí užívaných prostor
- ochranu účastníků před úrazy
- ochranu před násilím a šikanou
- vytvoření příznivého sociálního klimatu

10. Zveřejnění ŠVP školní družiny

ŠVP školní družiny je přílohou ŠVP ZV „Veselá škola“. Je k dispozici v ředitelně školy a na webových stránkách školy.

11. Klíčové kompetence

RVP ZV stanovuje pro základní vzdělávání tyto klíčové kompetence:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence občanské
6. kompetence k trávení volného času

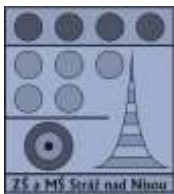
KOMPETENCE K UČENÍ

- aktivita při vyučování, při didaktických hrách,
- schopnost spontánního učení a sebevzdělávání
- dokáže zhodnotit své výkony

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- vnímá problémy kolem sebe, umí je řešit
- promýšlí, plánuje, hledá vhodné způsoby k řešení
- rozlišuje správná a chybná řešení
- je kreativní, flexibilní a houževnatý

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- žák dokáže vyjádřit své myšlenky verbálně i neverbálně
- umí naslouchat nejen pedagogům, ale i vrstevníkům
- dokáže se zapojit do diskuse
- schopnost vytvořit si vlastní názor

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ

- podíl na utváření příjemné atmosféry v kolektivu
- umí pomoci nebo pomoci vyhledat
- vytváří hodnotné mezilidské vztahy
- odpovídá za své chování
- projevuje citlivost a ohleduplnost
- dokáže se prosadit i podřídit

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- chápe svá práva a práva jiných
- negativně vnímá nespravedlnost, šikanu, agresivitu
- dbá na své zdraví
- umí chránit přírodu okolo nás
- váží si tradic a kulturního bohatství

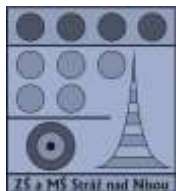
KOMPETENCE TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

- umí účelně a smysluplně využít volný čas
- rozvíjí své zájmy
- umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času

12. Obsah a časová plán ŠD

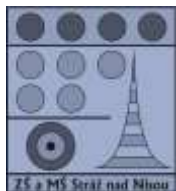
Měsíc	Téma	Činnosti	Klíčové kompetence
ZÁŘÍ	Všichni jsme kamarádi	Příroda – plody podzimu, výstava listů	1,2,5
		Seznámení s kolektivem, přivítání prvňáčků	3,4
		Bezpečnost – chodec, cyklista, Policie ČR	1,2,3
		Seznámení s prostory ŠD a budovy školy	1,3,4
		Školní hřiště a zahrada	4,6

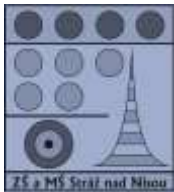
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Základní škola a Mateřská škola Stráž nad Nisou, příspěvková organizace

		Výtvarná soutěž	3,6
ŘÍJEN	Barvy podzimu	Příroda na podzim	2,5,6
		Výstava ovoce a zeleniny	2,5,6
		Okolí školy – obecní úřad, kostel, hasičská stanice	1,3,4
		Výrobky s podzimní tematikou – koláže z přírodních materiálů	1,6
		Pobyt mimo ŠD – sběr žaludů a kaštanů, jízda na koloběžkách	1,5,6
		Svátky a významné dny tohoto období	1,3,5,6
LISTOPAD	Poznáváme svět	Barvy podzimu i přicházející zimy	1,3
		Výtvarná soutěž – Co mám ráda	2,5,6
		Obtiskování, frotáž listů, přírodnin, výrobky z přírodních materiálů	1,2,6
		Pozorování změn v přírodě, zbarvení listů	1,3,6
		Kvízové hry, stolní hry	3,4
		Pobyt na hřišti i v přírodě	5,6
PROSINEC	Nastal čas vánoční	Příprava výzdoby na vánoční besídku – vánoční řetězy, sněhové vločky	1,5,6
		Pohádková noční škola	1,2,5,6
		Příprava programu na Mikulášskou a Vánoční besídku	2,3
		Doba adventu – vánoční výzdoba města, poslech vánočních koled	2,3,6
		Návštěva svíčkárny – výroba svíček	2,4,6
		Výrobky na téma Vánoce – Vánoční přání, balení dárků	1,5,6
		Výzdoba školní družiny 3,6 Vánoční besídka Adventní dílničky	3,6
LEDEN	Zima, zima tu je	Zážitky z Vánoc a vánočních prázdnin – kresba, malba Zimní sporty – bobování, klouzání,	1,3

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Základní škola a Mateřská škola Stráž nad Nisou, příspěvková organizace

		koulování	4,6
		Zimní příroda – pozorování ptactva u krmítka	2,3
		Zavěšování lojových koulí ve volné přírodě	1,5,6
ÚNOR	Místo, kde bydlím	Naše obec	1,3,4
		Moje rodina	4,5,6
		Příprava karnevalu – výroba karnevalových masek	1,6
BŘEZEN	Svět kolem nás se probouzí	Znaky jara – pozorování přírody – květiny x ptáci x stromy	1,3
		Sportování – základy sportovních her – vybíjená, fotbal (turnaj)	1,4,6
		Knihy – knihovna, výroba záložek	1,5,6
		Velikonoční zvyky	1,5,6
DUBEN	Modrá planeta – naše planeta	Ochrana životního prostředí - Den Země	1,2,5
		Zdravá pětka	1,4,5
		Ekologie – třídění odpadu – výrobky z plastových lahví, koláže	1,2,6
		Dopravní soutěže – bezpečnost silničního provozu, chodec, cyklista	2,3,5
		Pobyt na školní zahradě a školním hřišti	4,6
KVĚTEN	Barevné jaro	Výrobky s jarní tematikou – zakládání společného herbáře	2,6
		Výroba a výstava dáreků ke Dni matek	3,5,6
		Zvířata kolem nás, ZOO Liberec	2,3,4
		Vycházky do přírody, hry v přírodě	1,3
ČERVEN	Na celém světě jsou lidé	Kamarádi kolem nás – oslava Dne dětí	3,4,5
		Výtvarná soutěž v kresbě na asfalt	1,6
		Letní příroda – poučení o bezpečném chování	1,4,6
		Těšíme se na prázdniny, soutěže, Nocování ve ŠD	3,4,5

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Základní škola a Mateřská škola Stráž nad Nisou, příspěvková organizace

Ve Stráži nad Nisou 28.8.2018

Mgr. Jindřiška Trčálková, ředitelka školy
od 1.8.2018

Změna platnosti dokumentu úvodní stránky z 1. 9. 2016 z důvodu změny vedení školy.